

Nejvyšší soud usnesl se na oznámení okresního soudu ve Strážnici o jeho záporném sporu s okresním soudem v Senici o příslušnost k rozhodnutí o návrhu vymáhajícího věřitele, proti dlužníku na Slovensku na povolení exekuce zabavením, uschováním a prodejem svršků, — že příslušným jest okresní soud ve Strážnici.

Důvody:

Jde o exekuci na svršky, jež jsou v uschování dlužníků, na základě rozsudků okresního soudu ve Strážnici jako soudu civilního. K návrhům jest připojeno vyhotovení exekučních titulů, opatřené potvrzením vykonatelnosti. Podle § 4 ex. ř., platného u okresního soudu ve Strážnici, byl by příslušným povolití tyto exekuce buď podle čís. 1 okresní soud ve Strážnici jako soud, u něhož věc byla zahájena v první stolici, anebo podle posledního odstavce, jehož předpoklady jsou splněny, též soud exekuční, to jest podle § 18 čís. 4 ex. ř. a podle bydliště dlužníků okresní soud v Senici. Avšak podle § 2 odst. (1) a § 1 čís. 1 ex. zák., platného u okresního soudu v Senici, není tento soud příslušný, poněvadž podle těchto ustanovení nařizuje exekuci soud, který vyřídil věc v první stolici. Okresní soud v Senici odmítl tedy příslušnost právem, neboť musí se řídit právem u něho platným. Důsledkem toho nelze použití ustanovení posledního odstavce § 4 ex. ř. o příslušnosti soudu exekučního a zbývá jen příslušnost soudu procesního, to jest okresního soudu ve Strážnici (viz též posudek nejvyššího soudu ze dne 2. prosince 1931, Pres 1452/30, uveřejněný ve Věstníku 1931, str. 254).

Čís. 12237.

Pokud nelze vyhověti návrhu na povolení exekuce zabavením převoditelného a zpeněžitelného prý nároku povinného ze záruky poddlužníka, že uspokojí všechny věřitele povinného.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1932, R I 966/32.)

Vymáhající věřitelka navrhla exekuci zabavením převoditelného a zpeněžitelného nároku povinné strany ze záruky poddlužníka Emila H-a, že uspokojí všechny věřitele povinné strany. Při tom též navrhla, by poddlužníku bylo zakázáno platiti povinné straně ze zabaveného nároku nebo na srážky; dále navrhla (pro exekuční soud), by byla zmocněna, by zabavený nárok přivedla k platnosti a by zažalovala zejména i jednotlivé nároky. K odůvodnění těchto návrhů uvedla, že likvidátor povinné prý žádal od poddlužníka, by se zavázal úplně uspokojiti veškeré její věřitele, pokud její jmění nestačí, a by dal nutné peněžité částky k dispozici. Na to poddlužník se zavázal, že dá nutné částky k dispozici, pokud jsou splatnými závazky povinné, k jichž zaplacení není peněz. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Soudu exekuci povolujícímu nepřisluší sice zkoumati, zda povinnému přísluší proti poddlužníku zabavený nárok, nýbrž musí se omeziti na zkoumání, zda vymáhající věřitel tvrdí nárok povinného proti poddlužníku a zda nárok ten je popsán tak dostatečně, by bylo lze posouditi jeho zabavitelnost a zpeněžitelnost a přípustnost navržených exekučních prostředků. Nejprve jest zdůrazniti, že vymáhající věřitelka nenavrhlá zabavení nároku povinného na to, by poddlužník dal k dispozici potřebné částky k zaplacení věřitelů. To uvedla jen k odůvodnění návrhu na zabavení »nároku ze záruky, že uspokojí věřitele povinné strany«. Jest tedy zkoumati nejprve zabavitelnost a zpeněžitelnost nároku, jehož zabavení je navrženo, tedy »nároku ze záruky poddlužníka, že uspokojí věřitele povinné strany«. Nárok ze záruky uspokojiti věřitele ve smyslu § 1346 obč. zák. není zabavitelný. Tento nárok ze záruky je nárokem příslušejícím věřiteli. Ten jej může uplatniti přímo proti ručiteli a nepotřebuje zabavení nároku hlavního dlužníka; to by odporovalo samé podstatě rukojemství. Vymáhající věřitelka patrně nemínila takový nárok ze záruky, nýbrž nárok povinné ze slibu poddlužníka, že uspokojí všechny věřitele, ač ani to jasně nevyjádřila. Ale takový nárok je nárokem z převzetí plnění podle § 1404 obč. zák. Věřitel jej nemůže přímo uplatniti, protože podle zákona z převzetí splnění věřiteli oprávnění nevzchází (§ 1404 obč. zák.). O splnění může žalovati jen dlužník (povinný). Ale nárok z převzetí plnění není vůbec zabavitelný, pokud se týká splnění závazků jiných věřitelů, než věřitele vymáhajícího. Nelze ve prospěch vymáhajícího věřitele zpeněžiti nárok povinného na to, by poddlužník zaplatil cizí pohledávku. Ze splnění závazku třetího příjematele nemůže vymáhajícímu věřiteli cizímu vzejíti pramen pro uspokojení jeho vlastní pohledávky. Vymáhající věřitel mohl by uplatniti jen, by poddlužník platil cizímu věřiteli, a tím by nemohl dojíti uspokojení. Proto nárok z převzetí splnění není ve prospěch třetího věřitele ani zpeněžitelný ani zabavitelný. Nárok povinného proti poddlužníku na splnění vlastního závazku vymáhajícího věřitele, nepatří k pohledávkám ve smyslu §§ 290 až 324 ex. ř. Není ani nárokem povinného na to, by mu byly dodány nebo vydány věci hmotné podle §§ 325 a 329 ex. ř. Je jiným majetkovým právem ve smyslu § 330 a násl. ex. ř. O zpeněžení takového práva ve prospěch samého věřitele nemá exekuční řád zvláštní ustanovení a podle všeobecného předpisu § 331 prvý odstavec ex. ř. má určití soud k návrhu vymáhajícího věřitele, jak má býti právo zpeněženo. Zvláštní způsoby zpeněžení uvedené v §§ 334—344 ex. ř. se na zpeněžení práva z převzetí plnění vlastní pohledávky nehodí. Z toho ovšem nelze ještě usuzovati, že pro vymáhajícího věřitele, jehož pohledávku převzal poddlužník ke splnění proti povinnému, není nárok ten vůbec exekucí postižitelný. Realisací nároku vymáhajícím věřitelem za povinného může vymáhající věřitel dosíci uspokojení. Bude-li poddlužník plniti přímo vymáhajícímu věřiteli, bude nárok realizován a vymáhající věřitel uspokojen. Nechce-li plniti ani po rozsudku, bylo by na vymáhajícím věřiteli, by vedl exekuci za povinného podle § 353 a násl. ex. ř. Třebaže tedy zásadně není vyloučen z exekuce nárok z převzetí splnění vlastního ná-

roku vymáhajícího věřitele, právem rekursní soud nevyhověl návrhu vymáhající věřitelky proto, že nežádala o zabavení nároku povinného, by jen ona byla uspokojena, a také svou pohledávku blíže nepopsala, nýbrž navrhla zabavení nároku povinné na uspokojení věřitelů vůbec, tedy jiných. Ostatně vymáhající věřitelka podle vlastních svých vývodů v exekučním návrhu ani netvrdila, že povinná má nárok na to, by podlužník přímo plnil věřitelům, nýbrž tvrdila, že převzal závazek dáti povinné (jejímu likvidátoru) potřebné částky k zapravení věřitelů. Rekursní soud má právem za to, že ze žádosti povinné není jasno, co má být předmětem exekuce. Stěžovatelka neprávem vytýká, že napadené usnesení jí neříká, jak má exekuční návrh sepsati. Není věcí soudu, aby dával vymáhajícímu věřiteli návod k sepsání exekučního návrhu. Jeho věcí je jen posouditi, zda vyhovuje návrh zákonu. Tomu nevyhovuje, jak bylo již ukázáno.

Čís. 12238.

Při návrhu na zajištění daní knihovním záznamem netřeba ani předložiti ani uvéstí platební příkaz v exekučním návrhu, stačí požádání. Exekuční soud nezkoumá a nemůže ani zkoumati, zda se o zajištění žádá právem a zda jsou pro ně podmínky, nýbrž zkoumá jen, zda o zajištění požádal oprávněný úřad a zda jde o pohledávku ve smyslu příslušných předpisů. Jen u finančního úřadu může dlužník uplatniti, že tu není náležitostí pro žádané zajištění najmě, že tu není předpokladu písemného příkazu ve smyslu § 284 zákona o přímých daních.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1932, R I 993/32.)

K návrhu berního úřadu povolil soud první stolice exekuci k zajištění daní. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvod y: Stěžovatel právem vytýká, že v návrhu měl být uveden exekuční titul. Nebylo třeba, by byl předložen, neboť jde o žádost podle § 38 c) knih. zák. K zajištění daní zástavou stačí požádání berního úřadu. I z dvorského dekretu ze dne 18. září 1786 čís. 577 písm. c) sb. z. s. a ze dne 24. října 1806 čís. 789 sb. z. s., jichž se vymáhající strana v návrhu dovolává, a z dvorského dekretu ze dne 11. dubna 1848 čís. 11.134 sb. z. s. vysvítá, že předložiti předpis daní, jak se domnívá stěžovatel, není třeba. Jest však nutno, by platební příkaz byl v návrhu úplně uveden. Neboť jen pak může dlužník zkoumati, zda žádost odpovídá zákonným předpisům. To není sice předepsáno v cit. dv. dekretch, avšak podle § 38 c) knih. zák. může veřejný úřad domáhati se zajištění nároku pouhým požádáním jen v případech, ve kterých je k tomu podle své působnosti povolán. Pokud se týče přímých daní přichází v úvahu § 284 zákona ze dne 15. června 1927 čís. 76 sb. z. a n., podle něhož, je-li vybrání daně s přírážkami dosud nepředepsané a nesplatné ohroženo, předpokládá se vydání písemného příkazu. Ježto vymáhající strana ve své žádosti platební příkazy vůbec neuvádí, nevyhovuje její žádost podmínkám § 38 c) knih. zák. a § 284 zák. čís. 76/1927 a je proto zamítnutí žádosti opodstatněno.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.